

A LELKEK KEGYELME

Egy csendes sóhaj hagyta el résre nyitott száját. Párafelhő kísérte, apró ködfoltként foszlott szét lassan arca előtt. Osak összedörzsölte egyujjas bőrkesztyűit, a tenyereit jóformán órák óta alig érezte. Éhség, sivár táj, hideg - mint bármelyik nap. Balról finom szökkenések hangját hallotta, lustán fordította arra a tekintetét. Félelemre nem volt oka - nyolc együtt töltött év után zajban is felismerte a saját hiúzának lépteit.

- Semmi, Gan? Egy hulló szőrű tuskés nyúl sem került eléd? - kérdezte. A hiúz halk morranással válaszolt. - Akkor ma is gyökeret rágcsálunk. Van még egy ökölnyi darab a tegnapi szarvasdögből. Kukacos, meg bűzlik, de porhóval nem fogunk jóllakni.

Benyúlt a szőrzekéjébe. Megszorította a nyakán lógó követ, majd egy már hangosabb sóhaj után felállt, nyújtózkodott.

- Legalább a szél elől keressünk valami menedéket, te szörgolyó. Nemsokára lemegy a nap, addigra visszaérünk a hegyoldalhoz, ott találunk egy üreget. Remélem.

A lenyugvó nappal átellenben terülő hegylánc felé indult. Gan szorosan bal lába mellett, lábait kapkodva haladt oldalán. Az állat marjára tette a kezét, a lépéseik ritmusára ütemesen vakargatni kezdte, amire a nagymacska hálás, rekedtes hangot hallatva nézett fel rá. Hiába a lába köré tekert rongyok és a bőrcsizma - nem érezte a lábujjait. Már négy napja nem talált semmit, amit meggyújtva melegítő tüzet tudna készíteni. Emlékezett, hogy volt egy vadász a törzsében, aki néhány nap után fekete lábujjakkal tért haza, ocsmány szaga volt, és hiába tartották szegény embert egy napig égő szőrakupac mellett, a feketeség a bokájáig terjedt. A sámán hegyes késsel vágta le a lábfejét. Többé nem ment vadászni.

Osak megborzongott az emléktől. Eltökélttség töltötte el: védett helyre jutni, mindenáron. Ott majd Gan mellé fekvé melegítik egymást. A kopár vidéket sziklás, kemény talaj váltotta lábaik alatt, ahogy közeledtek a hegyek felé. Nyakában érezte szíve dobbanását, amint megpillantott egy tágas bejáratot az egyik óriási kőtömb tövében. Szaporább léptekkel sietett, lihegve ért oda. A barlang szájánál állva megtorpant. A szél hideg csipkedése már nem gyötörte az arcát. Csend. Nyugalmat adó hangtalanság. Behunyta a szemét, nagyot szívott a nyílt tér hűvös levegőjéből, majd elindult a sötétségbe.

Zekéje alól kihúzta a nyakára kötött követ. Az ismerős, kellemes meleg érzés átjárta átfagyott kezeit, ahogy az enyhe fénnel derengő követ maga elé tartva haladt lassan előre. Mellette a hiúz felborzolt szőrrel szaglászott. Farkát szorosan testéhez szorítva, rogyasztott lábakkal lépdelt mellette, szemei szűken pásztázták a homályos szegleteket.

- Nyugalom, Gan. Nem lesz semmi baj. Bárhol jobb, mint kint.

A hangja, bár suttogott, visszhangot vert a barlang falain. A nyugodt csendet, amit eddig csak a lépéseik suhogása tört, meg szinte hangzavarrá változtatta. A gyöngé világosság alig emberhossznyi távolságot engedett látni, de így is feltűnő volt a mozgás, ami előttük, egy sziklafal árnyékában történt. Gan megemelte a hátát, hangosan morogni kezdett. Osakban megfagyott a vér. A sötétségből hatalmas

agancsos medve emelkedett fel, vicsorogva feléjük tartott. Szemei vérágasan meredtek rájuk, szörnyű pofáját kinyitva vicsorgott. Osak felsikoltott. Ösztönösen hátrálni kezdett. Egyetlen lépéssel megfordult, és a bejárat felé rohant. Hallotta, ahogy a szörnyeteg is futni kezd. Hátra akart pillantani, felmérni a távolságot, de mielőtt a fejét elfordíthatta volna, iszonyú ütést érzett a tarkóján. A barlang falai eddig is alig derengve rajzolódtak tekintete elé, de most teljesen elsötétültek. Elájult.

Eszméletlenségében borzalmas lázálmok gyötörték. A vaksötétből apró, emberszerű lények futottak felé furcsa, csillogó, éles botokkal. Ezek elenyésztek, majd színes rongyokba burkolt, fején koponyát viselő alak állt előtte. Kezében kötél, a kötél végén rothadó húsú, de még élő bestia. Két embernyi magas. A fenevad üres tekintettel bámul rá, az alak szabad kezével felé mutatott. Ismét sötétség. Sötétség, és hideg. Szél. Suhogó, viharos szél. Az arcán érezte a fagyos levegőt. Ez nem látomás - gondolta. Túl ismerős érzés ahhoz. A szemei kipattantak.

Homályosan látott. A hallása tompa volt, mintha fülei mellett gyerekek szalagsípot fújtak volna teljes erővel. Az éles hang mögül kurjantások harsantak fel. Felnézett. Emberalak állt felette, kezével gyors mozdulatokat tett előre-hátra. Saját lábait látva megnyugodott - még a lábujjait is érezte. Kemény, sötét színű, hosszúkas, több darabból összetákolt szánon feküdt, teste bőrcsíkokkal hozzákötve a szerkezetéhez. Kényelmetlenné tette fekvését, hogy alatta egy vászonlepel alatt nem sík felület, hanem valami göcsörtös, ráadásul bűzlő dolog terült el. Előtte a szerkezetet állatok húzták. Nehéz volt biztosan megmondani, miféle és mennyi. Balra fordulva a végtelen, fehér pusztát látta, és a mellettük rohanó Gant. Megkönnyebbült. Elaludt.

Nem kínozták álmok. Fogalma sem volt meddig, de csak aludt. Az életteli melegség ébresztette fel, ami átjárta a testét. Szokatlanul kellemes. Ahogyan kinyitotta a szemeit megnyugtatta a tudat, hogy a látása kitisztult - és most, hogy belegondolt, a sípszó is eltűnt. Bőrsátor belsejét látta maga előtt. Ökölnyi méretű, de magabiztosan pattogó tűz állt a közepén.

Nem szőrt égettek - nem volt szaga. A tűz mellett egy lány ült. Osak szíve hevesen dobogni kezdett; a lány gyönyörű volt. Talán csak azért, mert hetek teltek el azóta, hogy elhagyta a törzset, és azóta emberi arcot nem látott - de ez az arc derűt, egészséget sugárzott. Pirosló orcájú, világos bőrű, szőke hajú. Hozzá hasonlóan nagyjából tizenhat telet láthatott már. Az egyik kezében durván faragott kötőanyagot tartott, a másikkal a tálban lévő növényeket morzsolgatta. Érezte az illatukat. Erős, édeskés, átjárta a sátrat.

Megpróbált felkelni és hozzá szólni, de a fájdalom, ami a fejébe nyilalt, visszaroskaszott. A lány észrevette, a szemébe nézett, és mosolygott.

- Ne olyan hevesen, komám. Az is a Lelkek kegyelme hogy élsz, ne packázz a jóakarataikkal.- mondta nyugodtan. - Litta vagyok. A hegyoldalt követtem roncsok után kutatva, amikor szörnyű ricsajt hallottam a barlangból. Bementem körülnézni, a földön feküdtél, melletted meg egy akkora agancsos medve, amekkorát még messziről sem szívesen látok. A nyaka szétmarcangolva. A macskád meg marig véresen áll mellette, rám vicsorogva. Elképesztő egy jószág. Neki köszönheted, hogy nem lettél medveszar. Én aztán mondhattam neki, hogy segíteni akarok, alig engedett a

közeledbe. Még szerencse, hogy kifáradt a harcban, így ki tudtalak húzni. Felraktalak a szánra, jöttünk vagy fél napnyit mire egy faluig értünk. A macska persze el sem mozdult mellőled. Pedig nem kíméltem a kutyákat.

- Gan! ...a macska... hol van?! - nyöszörögte Osak. Litta felnevetett.

- Ketrecben. Behoztam melléd őt is a sátorba, de úgy védett, hogy a sámánt sem engedte be, hogy megnézzze, megmaradsz-e. Hárman kellettünk, hogy kicibáljuk.

Litta szavai ismerősen csengtek, mégis, mintha százmérföldes távolságot hallott volna mögöttük. Azt a nyelvet beszélte, amit Osak törzse is, de mégis... máshogy. A hangok tömöttebben gördültek a szájából. Nem narjan volt, ez már a bőre és a haja színéből is egyértelmű volt. Felé nyújtotta a mozsárban összekevert növényekből gyúrt golyót.

- Edd ezt meg. Holnapra a fejed sem lesz kótyagos, mozogni is jobban tudsz majd. Osak engedelmesen megrágta és lenyelte. Nem volt benne félelem - ha a lány ártani akar neki, miért hozta volna ki a barlangból? Mély lélegzetvételeire összpontosítva elaludt.

Szarvasbögés ébresztette fel. Elöntötte a nosztalgia - amíg a törzsével élt, minden reggel a szarvascsorda hangjaival ébredt. Körbenézett. A tűz már kialudt, de a sátorban még mindig kellemes langymeleg volt. Littának igaza volt. Átmozgatta végtagjait. Kezei, lábai úgy működtek mint bármikor, és bár a feje még fájt, de fel tudott kelni. Kilépett a sátorból. Bármelyik narjan falu lehetett - nem különbözött sokban az övétől sem. Alig tucatnyi bőrsátor, mellette a szabadban vézna rénszarvasok lépdeltek ide-oda. Unott hangú pásztorok füstölögtek pipájukkal, bőrcsutorát adtak kézről kézre. A nők a falu közepén lévő ásott pocsolya körül guggoltak, vászondarabbal vizet szűrtek a korsókba. A tábor széle felől díszes ruhákba öltözött magas férfiakal közeledett felé. Az oldalán karnyi hosszú csontkard. Osaknak messziről egyértelmű volt: a falu sámánja. Gyorsan elővette kesztyűit és a kezeire húzta. Mélyre hajolt a sámán előtt, majd felegyenesedve felé szólt.

- A Lelkek kegyelme legyen veled, nagyuram! Osaknak hívnak. Hálás vagyok, hogy beengedtél magatok közé és meggyógyítottad a testemet. Ha bármiben lehetek a te, vagy falud szolgálatára, rendelkez velem.

A sámán méltóságteljesen megállt, szintén meghajolt.

- Üdvözöllek nálunk. Tifh vagyok. Nem tartozol semmivel. A Lelkek kegyelme által tettem szert hatalmamra és tudásomra, akaratuk szerint annak segítek, aki rászorul. Beszélni valónk, az viszont akadna. Tarts velem a sátramba.

- A lány... -szólt közbe Osak- Litta. Hol van? Neki is köszönettel tartozom. - A sámán elmosolyodott.

- Litta kedves lány, és bármikor szívesen látjuk. De nem az a fajta, aki sokáig marad egy helyen. Mostanra talán gyalogszerrel kétnapi járóföldre van innen, gyötörve a kutyáit. Ha a szellemek úgy akarják, lesz alkalmad hálálkodni neki. A hiúzod pedig a sátram mellett van. Pihen. A teste tele volt mély karmolásokkal, amit tudtam, megtettem érte. Most pedig gyere.

A falu legnagyobb sátra felé indultak. Ahogy beléptek, Osak tüzet pillantott meg a sátor közepén. Csak tüzet. Nem volt alatta semmi, a levegőben égett. *Hatalmas sámán...* gondolta.

Tifh kopott fémkannát lógatott a tűz fölé, illatos port szórt bele. Leült és felnézett.

- Kíváncsi lennék, mit kerestél egyedül, bármelyik falutól több napi járásra a pusztában. Hol a törzsöd?

Osak szája összeszorult. Bár nem akarta, mégis életének meséjébe kezdett.

- Napkelet felé születtem. A falunk kicsi, apámat soha nem ismertem, anyám azt mondta, vándor vadász, aki csak néhány hétig időzött nálunk, ekkor fogantam. Az anyám egyedül nevelt szarvaspásztornak. Nem volt könnyű dolga.

Osak ekkor lehúzta bal kezéről az egyujjas kesztyűt. Tifh felé mutatta kezét. Balján hat ujj volt.

- A törzsünk mindent, ami más, mint a megszokott, pusztít. Inkább éhezünk, mint ötlábú szarvast együnk, mert az nem a szellemeknek kedvező. Anyám tudta, hogy ha a sámán megtudja, hogy nem vagyok ugyanolyan, mint a többiek, azonnal megölet. Így a törzs előtt mindig kesztyűben kellett lennem. "Fázós a gyerek", mondta mindig, magyarázkodva. Egy holddal ezelőtt, ahogy mosdottam, a sámán lánya meglesett. Láta a kezem. Még aznap meg akartak ölni, de elszöktem. A hiúzt még kölyökkorában, nyolc téllal ezelőtt találtam a csordát kísérve egy rom mellett, azóta velem van. Hűséges társ. A száműzésbe is velem jött. Azóta a pusztát járom és... próbálok élni.

- Tifh hallgatott egy ideig. Felállt, a kannából kisebb edényekbe öntötte a meleg, illatos lét. Az egyiket Osaknak adta. Az mohón kortyolt belőle. A sámán lassan megszólalt.

- Ahány törzs, annyi szokás, fiú. Sajnálom, hogy a tiédben ilyen kemény. Mi úgy gondoljuk, a különlegesség a szellemek ajándéka. Ha egy szarvasnak öt lába van, egy egy combbal több lesz, amikor levágjuk. - A ruhája ujjába nyúlt. A derengő követ húzta elő. Osak csak ekkor eszmélt rá, hogy nem lóg a nyakában - Mit tudsz erről a tárgyról? Hogy került hozzád?

- Anyámtól kaptam. Apám ezzel vette le a lábáról, mondta. Soha nem látott még ilyet. Az apám egy óriási, nagyon régi romos területen kutatva találta, mielőtt anyámnak adta. - felelte Osak.

- Hatalmas energiát képvisel -mondta komoran Tifh. -Nem csak egy világító kődarab. Erő lakozik benne, és az, hogy eddig a testeden tartottad anélkül, hogy ártott volna neked, bizonyosan jelent valamit. A Lelkek kegyeltje lehetsz, fiú.

Osak felvonta szemöldökét. A *Lelkek kegyeltje*? Mint egy sámán? Lehetetlen. Soha nem érezte a szellemek hívását. Tifh átnyújtotta neki a követ és folytatta.

- Nem tudom, a törzsében mi a szellemek próbája. Ha hajlandó vagy, én alávetlek neki, de figyelmeztetek: a szer, amit meg kell innod, ha nem vagy méltó, megöl. De ha túléled, olyan *erő* ébred fel benned, amit eddig elképzelni sem tudtál.

Osak gyomra kavarogni kezdett. A hirtelen jött új ismeretek hada úgy cikázott össze-vissza a fejében, hogy megszédült. *Erő...* ki ne áhítozna a szellemek erejére? A tiszteletre, ami a sámánok sajátja a törzsben. Az ő törzse neki már úgymint csak a múlt. Nagyot nyelt.

Félek, sámán... De hiszem, hogy a Lelkek okkal vezettek ide. Alávetem magam a próbának.

A sámán arca komolyságot sugárzott. A sátor oldalában lévő ládából vörös-fehér szárított gombafejet vett elő. Tenyerében összezúzta, majd az Osak kezében lévő italba szórta. Ismeretlen szavakat mormolt, miközben az edényt a feje fölé emelte és előrenyújtotta. Osak behunyta a szemét. Egyetlen nagy korttyal lenyelte a forró levet. Érezte, ahogy végigcsordul a torkán, a melegség. Kinyitotta a szemét, de csak sötétséget látott maga előtt. Érezte, hogy teste erőtlenné válik és eldől. *Így ért véget az élet. Legalább megpróbáltam* - futott át fejében a gondolat.

Ám ekkor *lát*ni kezdett. Felsejlett előtte egy táj... egy ismeretlen vidék képe. A magasban repült, mellette egy sas siklott a széllel. Alatta végtelen terület. Nem fehér. Nem a rideg hó borítja. *Zöld*. Amerre a szem ellátott, zöld. Mintha a ritkás, nehezen fellelhető zuzmók és gyökerek csomói lepnék el az egész földet. Óriási, több ember magas, növényyszerű, barnás-zöldecs növények emelkednek túskeként a zöld szőnyegből, melyen szarvasok, kerekded, szarvasszerű állatok, és más, számára ismeretlen teremtmények legeltek békében. A Nap hevítő fénye hegyek mögé kúszik, ahogy nyugovóra tér. A táj az *élet* érzését lökte magából. Mintha egyszerre ezer hang szólt volna a fejében: *“Amerre a Nap nyugodni tér, arra leled a békét.”*

A látomás lassan szertefoszlott. Először a sötétség tért vissza, majd idővel újra a sátrat látta maga körül. A földön feküdt, Tifh kezei a fején. Derűs arccal bámult rá, ahogy magához tért.

- Láttam, amit te is láttál, fiú. Még ha nem is tudom, mi volt az, és hol lehet, de láttam. Egy vidék, ahol a népek bőségben és jólétben élhetnek. A Lelkek kegyelme! Fiú, sámánt neveled belőled, a legjobbat, amit ez a pusztaság valaha látott. Együtt vezetjük a törzseket a Látomás Földjére! - lelkendezett a sámán.

Osak alig hallotta Tifh szavait. Fülében még mindig ott csengett az ezernyi hang. Ahogy körülnézett, máshogy látott, máshogy érzett. Szemét eddig mintha rongy fedte volna. *Erőt* érzett.